

VALMIERAS ŠĶIEDRAS RŪPNIKIS

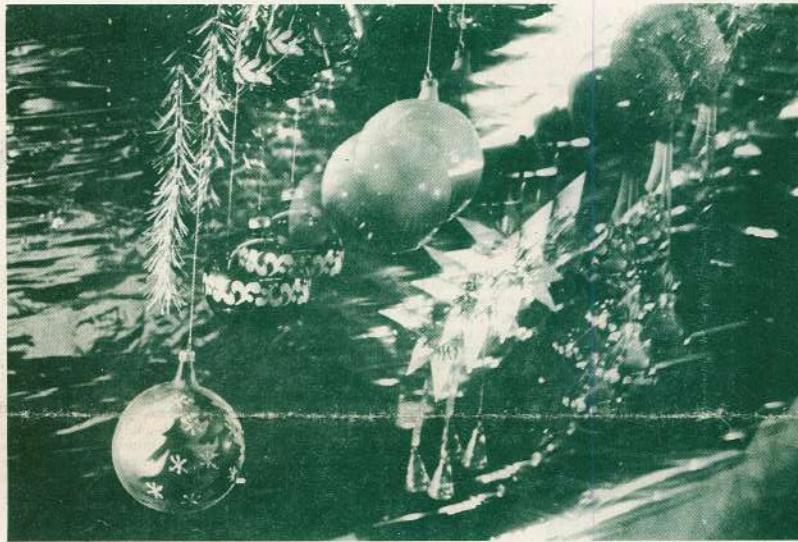
VALMIERAS STIKLA ŠĶIEDRAS RŪPNIKAS IZDEVUMS

Īzsnak kopī
1979. g. 25. oktobrī

CETURTO DIENĀ,
1991. gada 19. decembris

Nr. 44 (575)

Priecīgus un labskanīgus Ziemassvētkus!

MAZS, BET BRAĀS

Jau sen aizgājis tas laiks, kad uz izgāztuvī ceļoja autokravas ar atgājiem. Tā bija dzīva nauja un kaitējums videi. Jautājums atrisināts, vienlaikus rūpnicas kopejā peļņa dodot krietnu ienākumu.

Aušanas ceļa atgājiem iecirkni tiek izlietots viss, kas paliiek pāri ražošanai 2. un 4. ceļā izņemot saslaukas. Darba process, protams, ir nervozs: iekārtas vecas, pie tam tās nav domātas stikla šķiedras pārstrādei, bet gan tai tikai piemērotas. Mašīnas ir vecas, bieži plīst, un tad talkā nāk 17. ceļa remontbrigāde. Ari instruktors Agris Pērkons uzmana iekārtu tehnisko stavokli un operatīvi risināja nepieciešamo iejaukšanos. Ārēmē gan esot speciāls iekārtas, foti garas ražošanas līnijas, bet pagaidām tās mums, protams, vēl nav pieejamas.

Iecirknis ir rentabls. Loti rentabls, veļējot arī, piemēram, elektroenerģijas patēriņu. Bez tam arī pēc produkcijas — neaustā materiāla jeb populāri izsakoties, stikla šķiedras vātelina, ir liels pieprasījums. Produkcija aiziet uz Rīgu, no bāzes tālāk to saņem veikalā. Nelielu tās daļu var iegādāties arī valmierieši saimniecības preču veikalā. Pacipas, kurās ir 5 metri va-

telina, maksā tikai 10 rubļus. Tas izmantojams galvenokārt siltumizolācijai. Visu pieprasījumu apminēt nav iespējams. Sis produkcijas veids interesē arī kooperatīvus, bet, kaut arī tie ir galavīs maksātāgāk, priekšroka tā iegādē tomēr tiek dota ligumsaistību izpildītājiem.

Iecirknis strādā trīs maiņas, katrā maiņā seši cilvēki. Tie visi ir priedeļju strādātāji, viņu maiņa — maza, kaut arī iekārtas, kā jau minējis, vecas, morālais un fizisks nolietotais. Roku darbs joprojām ir pārsvarā. Caur kāršamo maiņu jeb dažādu veida atgājas, un visas tās iepriekš ar ro-

kām ir jāizpļēš, pie tam, — pēc iespējas smalkāk un vienmērīgāk. Lai kaut nedaudz atvieglotu strādāšanu, iecirkni izmēģina mehānisko plūcinātāju, par kuru jaunagād var teikt, ka tas sevi attaisno.

Neraugoties uz iecirkna ievērojamo rentabilitāti, strādājošo atlāgumus nav tik augsti kā turpat blakus esošajā austuvē. Jo darbs ir samērā primitīvs, neprasā ipaši augsta profesionalitāti. Sašā darba iecirkni, kā minēja ceļa tehnoloģe Ruta Zeibote, var nosaukt daudz labu, priedeļju un apzinīgu strādnieku. Bet ipaši gribas piemīnēt atgāju savāciju Aivaru Zubovici. Viņš savu darbu dara sen, dara to gods godam. Uz viņu vienmēr var paļauties, arī darba minūtes un stundas Aivars neskaita, ja to prasa ražošanas intereses. Sarūgtīta vienīgi tas, ka ne vienmēr arī citi novērē vīna darāmo. Aivar savācītās atgājas austuvē un tās uz speciālas mašīnas sagriez. Bet austuvē viņam no atgāju kastēm daudzreiz nākas lasīt arā iupatas, papīri viķķus un metalā gabalus, — audējus un meistarū pagāti bieži nevižo līdz atkritumu kastei aiziet.

Strādāt var un vajag labi, kādas iecirkni tiek darīts. Bet darba sekmes palīdz gūt arī darbinieku savstarpejās attiecības, — morālais klimats kolektīvā. Un šajā ziņā gan varētu vēlēties savstarpēji draudzīgāku, sirsniņāku, biedriskāku attieksmi.

Nezaudēt cerības!

Tādu novelejumu mums visiem, sogaidot svētkus, izteikusi rūpniecības arodkomitejas priekšsēdētāja vietniece ANITA PRIMANE. Piestāsim savā ikdienas rītmā ziemas saulgriezīs, pārlūkosim padarīto, padomāsim par nākotni, neieslīgīstīm drūmajās ikdienās, saglabāsim sevi dēļēs gaūšumu, labestību. Tik tiešām, mūsu rūpnicas darba kolektīvo vislielākā bagātība ir mūsu paši cilvēki, kas strādā, priečajās par dzīvi, par veiksmēm, pārdzīvo grūtības, cenšas tās pārvērtēt, saglabā brīnišķīgas labas tradīcijas.

Dzīve ir sarežģīta, bet vīna arī dāvā mums iemeslus brinumam un prieķam. Un lai šo iemeslu mums būtu pēc iespējas vairāk. Lai nekad mūs nepievērīt vēlme uzsmaidīt citiem, lai mūs uztur veselību. Un vēl — atcerēsimies, ka pasaule ir tikai viena patiesa vērtība, un tā ir cilvēka savstarpējo attiecību krāšņums.

Priecīgus Ziemassvētkus un laimigu Jauno, 1992. gadu vienībā!

Svētku

produkcijs

Rīga var,

Maskava nevar...

Dekoratīvo stikla audumu ražošanas ceļa lauds šiem gaišajiem svētkiem sākuši gatavoties jau sen. Ceha makslinieces darinājušas vairākus jaunus zīmējumus dekoratīvajām salvetēm un kalendāriem. Salvešu ražošanai tiek izmantoti arī vairāki iepriekšēji gada zīmējumi, kas iemantojusi pīrcēju piekrīšanu. Ir vairāki skaisti jauni zīmējumi.

Kalendāru ražošanai izmantoti trīs zīmējumi: viens ar pērtīka attēlu, jo 1992. gads pēc austrumu kalendāra ir Pērtīka gads. Viens zīmējums veltīts Baltijas valstu solidaritātei — tajā attēloti šo republiku valstu karogi, eti — tās ir ar ziediem.

Gan kalendāri, gan salvetes sistematiski tiek piegādāti tirdzniecības organizācijām, tai skaitā Prese izplatīšanas apvienībai. Sos izstrādājumus daļēji var iegādāties arī rūpniecības veikalā.

Aizvadītajā vasarā rūpniecība noslēdza divus kontrakus ar angļu firmu «Leesonas». Viens no tiem bija par ūdens galvām, otrs — par rezerves daļām pārējēm un automāta mežliem. Pēc viena kontraktā rūpniecība samaksāja ar «Interlatvijas» starpniecību un tur nekādas problēmas neradīs. Bet pārrezerves daļām pēc otrā kontraktā bija jānorēķinās ar Maskavas ārējo ekonomisko sakaru bankas starpniecības. Un te nu radās sarežģījumi, jo šī banka naudu nebija iekārtījusi firmas kontā. Lidz ar to noslīdziāni sagatavotās rezerves daļas aizkavējās angļu līdostā, par ko firmai «Leesonas» bija jāmaksā.

Pirms vairākiem dienām firmas pārstāvji atkal bija ierodoties Valmierā. Viens no viņiem ir mūsu tautītis GUNIS KARKLIŅŠ. Rītānās lietūšķis sarunas par minēto kontraktu izpildi un turpmākās sadarbības iespējām. Firma «Leesonas» palīdz atrašt mūsu pieņemamas sadarbības iespējas ar citām Rietumu firmām. Tātad — iespējami jauni komercpartneri un darījumi.

Prieks skatīties, ar kādu izdomu Aivars sakrauj apstrādātās atgājas, lai kultūrātās tālāk laistītu mašīnās un vēldotu vātelinu. Cītrēz atgājas ir kubikveidīgā kāpā, cītrēz — kā sienas kaudziņi sakrautus. Blakus viņam ir interesanti strādāt. Par labo un apjomīgo darbu viņam ir augstāks atlalgojums.

Aušanas ceļa atgājas tiek pārstrādātas visas. 2. ceļa atgājas savukārt uzkrājas. Sis jautājums prasa risinājumu, jo daļa atgāju tiek eksportētas uz ārēmēm, bet, kā zinām, iezīvēju eksports nedod to pēļu kā gatava produkcija.

Atgāju pārstrādes iecirknis visas rūpniecības mērogā ir siks, tas tiesa.

Bet iecirkņa svars kopīgajā darbā rezulēs — fiels. Šī gada 11 mēnesīs pārstrādāts 500 tonnu atgāju. Lai arī nākamajā gada iecirkņa atlaidus turētos likāt braši, lai vienīgi labā viesītā un cerīgā skats rītdienā!

Vizma Lejstrauta
Aleksandra Kozinceva foto

GADU MIJAS INTERVIJAS

Pozitīva bilance

Tekstilapstrādes birojs darbojas rūpniecības galvenā tehnologa daļā. To vada viens no uzņēmuma veterāniem **Tālivaldis Aizsilnieks**. Pie viņa arī griezās mūsu korespondents, lai uzzinātu, ar kādu problēmu risināšanu 1991. gada nodarbojies šis birojs.

— Manuprāt, 1991. gada bilance mūsu birojam ir pozitīva. Sadarbībā ar citiem rūpniecības dienestiem, cehu tehnoloģiem esam izpildījuši vairākus svarīgus darbus.

— Pastāstiet, lūdzu, tuvāk.

— Par vienu no svarīgākajiem veiksmijiem pāsākumiem šajā gadā uzskatu to, ka ir pilnībā apguļa žakarda dekoratīvo stīku šķiedras audumu ražošana 4. cehā. Tas bija ļoti atbildīgs un, var teikt, smags darbs, ko pabeidzām augustā. No čehoslovāku ierīmēm iepirkām un vecajām Rūtī stēlēm uzņemējām astoņas žakardas mašīnas. Austuvē sāka ražot lielkrakstīnas dekoratīvas žakarda audumus ar zīmējumiem, ko izstrādāja destinatore **Gailina Birkava**. Audumu gludkrāsošanai notīkela 7. cehā.

Gribu atzīmēt, ka šajā lielājā darbīvietā aktīvi piedalījās gan rūpniecīcas konstruktori, 4. ceha tehniskais dienests, centrāla remonta mehaniskā darbnīca. Sie trīs dienestīni sagatavoja žakarda mašīnas, uzsādīja tās un piesaistīja pie Rūtī stēlēm. Ļoti apzinīgi un rādoši strādāja austuves meistarēja palīgs **Reinis Trubīns**. Tehnoloģisko pusi veica mūsu biroja darbinieki kopīgi ar 4. ceha tehnoloģisko dienestu. Līdz ar to esam apguvuši un ražojām jaunu, ļoti pieprasītu izstrādājumu, kas ir arī ekonomiski izdevīgs.

Ops! Lielākais pasākums bija daudzslāpīgais audumu ražošanas apguve. Principā šo darbu esam beiguši, izstrādājām tehnoloģiju. Stīles šāda auduma ražošanai nekur nav, tāpēc liels paldies jāteic ar Peterīnu Grinbergam un Vasilijam Kotovam, kuri no vecām stēlēm izveidojusi šā auduma ražošanai piermotu.

Soebie audumu, piesūcīnātu ar speciāliem sveķiem, izmanto celtnieki kā amortizatoru pie pāļu dzīšanas, tas ir daudz ekonomiskāk nekā koka amortizatori. Nelaime īā, ka tādus sveķus pie īņums nevar. Tagad ar šo problēmu nodarbojas Polimēru mehanikas institūta speciālisti. Ja viņu pūles vairagostes panākumiem, biežajam

audumam paveras plašas perspektīvas.

Tradicionāli labi sakari mums ir ar Rīgas elektrolokalizācijas institūtu. Sogad viņi piedāvāja mums noauzt pēc iespējās plānākas kvardiskas lentas. Esam apguvuši 0.18 mm biezus un 25 mm platu lentu. Pirmas partijas aizsūtītas institūtam galīgai parbaudei.

Nākamas. Daļa 18. ejotāja satāvādajās ir toksiskas un sanitārie dienestīni pamatojās prasa pārtraukt šī ejotāja pielietošanu. Nozarei institūts cēmās izstrādājis tādus ejotājus ar tādām pašām ipāšībām, bet netokisks. Mums pārbaudēji piedāvāti divi šādi ejotāji. Izraudzījāmes 14. ejotājus. Sarāzoti 35 tukstoši metru satīna auduma, izmantojot diegus ar to, un nosūtīti patēriņajām izmēģināšanai. Tagad tiek pārbaudīti tehniskie un ekonomiskie parametri. Jau tagad var teikt, ka šie rādītāji ir zemāki nekā strādājot ar 18. ejotāju, taču cilvēku vescība ir jāsargā!

Sogad mēs apguvām pneimātiskās bezkonfūzora stelles, kas var noauzt audumu līdz 150 cm platumam. To saņēmām no Čehoslovākijas izmēģinājumiem. Strādājot ar šām stēlēm, mēs varam ražot ažura sīcta audumus 1,5 m platumā līdzīnējo 1,2 metru vietā. Šīs stelles tagad strādā regulāri un rāzo produkciju.

Kopā ar Kalnciema būvmateriālu kombinātu sognād izmēģinām un ieviešam ražošanā stīku sīcta audumu. To tagad sūtām kombinātam — apmeram trēšo daļu no kopējā auduma apjomā —, kur to piesūcīna un izmanto siltumīcīnam un citām vajadzībām. Šī auduma priekšrocība ir tā, ka uz pusi saņimās stīka šķiedras safurs, līdz ar to tas ir ekonomiskāks.

— Ko gribat patētēt gadu mijā?

— Gribu pateikties visiem dienestiem, speciālistiem un strādniekiem, kuri piedāvāja mūsu biroja izstrādāto pasākumu īstenošanai, jaunas tehnoloģijas un tehnikas ieviešanai ražošanai, jaunu produkcijas veidu apguvē. Novēlu tikpat ražētu sadarbību arī 1992. gadā!

Lasīsim? Lasīsim!

Rūpniecības bibliotēkas telpas, kā parasti — gaišas, mājīgas, uztostas. Plaukstīs grāmatas, laikraksti, žurnāli, dažādi izziņas materiāli. Uz vairākiem galddiņiem lasītavā izlikti jaunākie preses izdevumi vairākās valodās. Palūdzu bibliotēkas darbinieces **Siguti Sipkovsku** un **Ingu Krūklī** atbildēt uz dažiem jautājumiem:

— Vai lasītāju daudz?

— Sogad mazlēt vairāk nekā 1990. gājā — tā ap 150 aktīvo lasītāju.

— Ko lasa visvairāk?

— Daudzi lasa preses izdevumus. Tie kļūst urvien dārgāki un ne jau katram ir iespējams abonēt vai kioskā nopirkt visus interesējušos izdevumus. Pieprasī tehnisko literatūru gan par ķīmiju, teksniski ražošanu, enerģētikas problēmām, tāpat par radiofoni un citām nozarem. Mūsu dāmas, protams, vairāk intereša modes žurnāli, piemēram, «Burda», kaut arī nevarētu teikt, ka viņas neinteresējas arī par tehnisko literatūru, kas saistīta ar profesiju. Ar vārdu sakot, interešu daudzveidība. To var sacīt gan par tiem, kas apmeklē tikai lasītavu, gan par tiem, kas grāmatas ļem un mājām. Slikli likai tas, ka viens otrs ieprojām domā, ka līdzpanemtā grāmata vai žurnāls vajadzīgs tikai vīgam un «zīmīmī» tos atgrieži bibliotēkā. Dienīzel, ir kriekšs parādīnei skaitā...

— Ko nākamgad piedāvās lasītava?

— Izvēle joprojām būs plaša.

Rūpniecības pārskaitījusi preses izdevumu abonēšanai ap septiņiem tūkstošiem rubļu, izdevumu klāsts ir bagātīgs. Saņemīm praktiski visus Latvijā izdotos laikrakstus un žurnālus latviešu un krievu valodā. Apzīmējams, ka šie izdevumi maksimāli, kā šie izdevumi tās vērtību, tādējādi vairākās korpusām 5. ceha strādnieku vajadzībām. Pilnā spārā rīt jaunā transporta ceha būvdarbi. Te atzinība jāteic ceha priekšniekam **Borisam Fajevīcam**, kurš personiski dāvājis interesējas par būvdarbu gaitu, palīdz risināt radušās problēmas. Tuvajos nobeigumām rūpniecības zīga ierīšanas darbi jauno modulu un transporta ceha apkaimes. Uz beigām iet darbi arī rupjās šķiedras

— Man patik! Ari skolai piedāvājis dažādu kultūras pasākumu organizēšanu. Pabeidzu arī mūzikas skolu un biju pianiste skolēnu nāma deju kolektīvu «Liesmīpas». — Kā veicies pirmajos mēnešos?

— Ko iai saka. Nekas izciļi jau vēl paveikts nav. Noorganizēti vairāki pasākumi, taču tas nav tākai mans nopeins. Palīdz administrācija, arodībiedrība, vairāku cehu, piemēram, austuves, dekoratīvo audumu, arī elektrokrāšņu nodāvātāji un speciālisti. Viens no līlākajiem pasākumiem bija darba veterānu vākars. Liekā, kas tas bija izdevies, bija ieraudzīties 80 procenti jubilāru, daudz apsveiceju. Mazāk atsaucīgi cilvēki nāca uz ci-

— Tātad — lasīsim?

— Lasīsim!

Cilvēki mācās

Kadru sagatavošana un kvalifikācijas paaugstināšana ir ļoti svarīgs rūpniecības darbības elements. Kaut arī šajā jomā mēs krietni atpaliekam no attīstītām Rietumu valstīm (par to sāgāt pārliecīgās mūsu uzņēmuma vadītāji, kuri apmeklējusi vairāku valstu firmas), nevarētu teikt, ka nekas nav izdarījis. Par to liecina arī kadru sagatavošanas birojs **Guntis Vinteres** saruna ar «Valmieras Ķīmiku» korespondēntu.

— Kas padarīts strādnieku kadru sagatavošanai un kvalifikācijas paaugstināšanai?

— Sogad uz vietas, rūpniecība, apmācīti un ieguvuši kvalifikāciju 85 elektrokrāšņu operatori, spēlētāji, audējās un citi profesiju strādnieki. Noteiktu laiku viņi apgūst praktiskas un teorētiskas zīmēšanas pieredzei strādnieku un cehu speciālistu vadībā. Sogad viņu bija vairāk nekā 60 no mūsu pasaži 36. arodīduskošās, Vangāzemē, Lodes un citām skolām.

— Kur un kā mācās inženieri-tehniskie darbinieki?

— Jāteic, ka sognād padarīts tieši daudz. Sadarbība ar Zinību bledību, Rīgas Zinātnes un tehniskas namu, Latvijas zinātnisko sakaru centru un citām organizācijām bija organizēta vadītāja un speciālistu kvalifikācijas paaugstināšana gan Latvijā, gan cehā valstīs. Galvena vērtība, protams, veltīta tīrgus ekonomikas apgušanai. Macījās visi, kam tāda iespēja bija, un tās iegūšanai vērtības, profesijas zīmēšanas darbās.

— Kā uzņēmuma vadībā atbalsta šo darbību?

— Loti daudz palīdz. Netiek zēloti līdzekļi kadru sagatavošanai, apmācībai un kvalifikācijas paaugstināšanai. Visur jutām cilvēku atsaucību.

— Kādi ir tuvākie nodomi?

— Kopā ar Latvijas Tautas saimniecības vadītāju un speciālistu kvalifikācijas celšanas institūtu jaunā rūpniecība tiks organizēti kursi par tēmu «Uzņēmuma ekonomika tīrgus apstākļos, Menedžments, marketings, ērēje ekonomiskie sakari». Tajos macījās vadītāja un cehu speciālistu vadītāja paaugstināšanai gan Latvijā, gan cehā valstīs. Galvena vērtība, protams, veltīta tīrgus ekonomikas apgušanai. Macījās visi, kam tāda iespēja bija, un tās iegūšanai vērtības, profesijas zīmēšanas darbās.

— Kācinu visus arī nākamajā gada būt tikpat zinātākiem kā šogad!

Kas padarīts celtniecībā?

Uz šo jautājumu mūsu korespondentam atbildēja rūpniecības direktora vietnieks kapitālās celtniecības jautājumos **Vasilijs Pavlovs**:

— Vispirms — par dzīvokļu celtniecību. Pabeigta celtniecība un nodota ekspluatācijā 60 dzīvokļu māja **Georga Apīna** ielā 8. Tā bija pēdējā māja, kur cilvēki dzīvojukļus saņēma bež maksas. Turpmāk vienīm, kas atrodas dzīvokļu uzskaitē, par tām nākēs samaksāt atbilstoši apstiprinātām politikumam (par to lasītāju jau ir informēti — Red. piez.) Turpinās 25 dzīvokļu mājas celtniecība **Cempu** (bij. **Gagarīna**) ielā. Ta janodots ekspluatācijā 1992. gada. Sajās dienās dzīvokļi tākā sadalījās. Uzākti zemes darbi **Smiltenes** ielā 12, kur būvēsim jaunu namu ar 45 dzīvokļiem. Jaatīzīme arī tas, ka kopītnīcās pabeigta apzīmētās nelielas vienības izveidošana. Te galvenokārt izveistīsim vienības, kas pie tmuns ierodas no ārvalstīm.

— Kādi darbi notiek rūpniecības teritorijā?

— Turpinām celt divus **«Kislovodskas** tipa moduljus. Tiem līdzās iekārti pamati sādzīves korpusām 5. ceha strādnieku vajadzībām. Pilnā spārā rīt jaunā transporta ceha būvdarbi. Te atzinība jāteic ceha priekšniekam **Borisam Fajevīcam**, kurš personiski dāvājis interesējas par būvdarbu gaitu, palīdz risināt radušās problēmas. Tuvajos nobeigumām rūpniecības zīga ierīšanas darbi jauno modulu un transporta ceha apkaime. Uz beigām iet darbi arī rupjās šķiedras

— Ar ko sāksit jauno gadu?

— Praktiski neko jaunu neuzsāksim. Vispirms ir jāpabeidza un janodots ekspluatācijā visi tie objekti, kuriem celtniecība ir uzsākta. Tāpat vēl līdz šim nav istas skaidrības par finansu un materiālu resursiem. Esam ieceļojuši uzskaitījumā pārveidošanai par dzīvokļiem, ja būs materiāli.

— Vai vairākām valstīm lai vārām?

— Pieliekami. Galvenais jau ir un pieliek celtniecības materiālu tūkstumus. No tiegādām atkarīga visu plānošo celtniecības un montāžas darbu izpilde, objektu nodosašana ekspluatācijā. Ceram, ka 1992. gada stāvkolis uzlabosies, taču iestās pārveicējas uz to tomēr nav.

— Turpinām celt divus **«Kislovodskas** tipa moduljus. Tiem līdzās iekārti pamati sādzīves korpusām 5. ceha strādnieku vajadzībām. Pilnā spārā rīt jaunā transporta ceha būvdarbi. Te atzinība jāteic ceha priekšniekam **Borisam Fajevīcam**, kurš personiski dāvājis interesējas par būvdarbu gaitu, palīdz risināt radušās problēmas. Tuvajos nobeigumām rūpniecības zīga ierīšanas darbi jauno modulu un transporta ceha apkaime. Uz beigām iet darbi arī rupjās šķiedras

— Nākamgad iestādēm celtēsim tātām!

— Pieliekam, **Ziemassvētkus** un **Jauņais gads**. Tie gan ir vairāk ģimenes svētki, bet kaut kā organizējām braucienus ar **Rīgas tēliem**. Nāpāt, 20. decembrī, braucieni uz **Nacionālā teātra** izrādi **«S. k. stūlīs»**. Nākamgad gan laikam būs grupu organizētās **braucieni**, kurās iestādēm tātām!

— Kādas problēmas?

— Tātām vairākām vairākām vērtībām. — Kādas problēmas?

— Tātām vairākām vērtībām. — Kādas problēmas?

— Grātī ar suvenīriem, dāvanām, dāžādām citām nepieciešamām prečēm. Piemēram, gandrīz pēdējā briði fabrikā **«Uzvaras** mums atteicā solītās konfētes **Jaungāda pacīnām**.

— Kādas tuvākās ieceres?

— Protams, **Ziemassvētki** un **Jauņais gads**. Tie gan ir vairāk ģimenes svētki, bet kaut kā organizējām braucienus ar **Rīgas tēliem**.

— Kādas ieceres?

— Protams, **Ziemassvētkus** un **Jauņais gads**. Tie gan ir vairāk ģimenes svētki, bet kaut kā organizējām braucienus ar **Rīgas tēliem**.

— Kādas ieceres?

— Protams, **Ziemassvētkus** un **Jauņais gads**. Tie gan ir vairāk ģimenes svētki, bet kaut kā organizējām braucienus ar **Rīgas tēliem**.

— Kādas ieceres?

— Protams, **Ziemassvētkus** un **Jauņais gads**. Tie gan ir vairāk ģimenes svētki, bet kaut kā organizējām braucienus ar **Rīgas tēliem**.

Kultūras darbs man patik

Augstā rūpniecības savas darba gaitas uzsākā **Valmieras 5. vidusskolas** absolvente **LAILA GREDA-NE**. Viņai uzticēja kultūras darba organizatora pienākumus.

— Kāpēc izraudzījās šo darbu?

— Man patik! Ari skolai piedāvājis dažādu kultūras pasākumu organizēšanu. Pabeidzu arī mūzikas skolu un biju pianiste skolēnu nāma deju kolektīvu «Liesmīpas».

— Kā veicies pirmajos mēnešos?

— Ko iai saka. Nekas izciļi jau vēl paveikts nav. Noorganizēti vairāki pasākumi, taču tas nav tākai mans nopeins. Palīdz administrācija, arodībiedrība, vairāku cehu, piemēram, austuves, dekoratīvo audumu, arī elektrokrāšņu nodāvātāji un speciālisti. Viens no līlākajiem pasākumiem bija darba veterānu vākars. Liekā, kas tas bija izdevies, bija ieraudzīties 80 procenti jubilāru, daudz apsveiceju. Mazāk atsaucīgi cilvēki nāca uz ci-

tu pasākumu — Rīgas modeļu naudu rudenī skatu — bija kādi 20–30 cilvēki, manuprāt, tās ir pamaz, nemot vērā, ka tieja bija bez maksas. Kopī ar dažādu daļu un cehu entuziastiem regulāri organizējām braucienus ar **Rīgas tēliem**.

— Nāpāt, sadarbībā ar Zinību bledību, organizējām **Rīgas Medicīnas akadēmijas** pasānedzēju — ārstu konfētās konfētes **Jaungāda pacīnām**.

— Kādas ieceres?

— Protams, **Ziemassvētkus** un **Jauņais gads**. Tie gan ir vairāk ģimenes svētki, bet kaut kā organizējām braucienus ar **Rīgas tēliem**.

— Kādas ieceres?

— Protams, **Ziemassvētkus** un **Jauņais gads**. Tie gan ir vairāk ģimenes svētki, bet kaut kā organizējām braucienus ar **Rīgas tēliem**.

— Kādas ieceres?

— Protams, **Ziemassvētkus** un **Jauņais gads**. Tie gan ir vairāk ģimenes svētki, bet kaut kā organizējām braucienus ar **Rīgas tēliem**.

— Kādas ieceres?

— Protams, **Ziemassvētkus** un **Jauņais gads**. Tie gan ir vairāk ģimenes svētki, bet kaut kā organizējām braucienus ar **Rīgas tēliem**.

— Gaidi mielas intervījas sagatavoja **HERMĀNIS HERCBERGS**

Jaunais klubs darbojas

Pirmsziemassvētku nedēļā redakcija ierīca viens no mūsu laikraksta aktivitājām korespondentiem Imants Jenkins. Viņš paužatīgavību atbilstē uz mūsu korespondenta jautājumiem par tehnisko sporta veida kluba «Vītrīnum» darbību 1991. gadā.

— Kādā ir labākās panākumi aizsōjājā gadā?

— Par vislielāko sasniegumu grūti atzīmēt to, ka sakara ar DOSAAF izlikšanu esam izveidojuši savas rūpniecības klubu, un viss mūsu darbs ir tākai rūpniecības koiekivēm.

No sportiskā viedokļa labākie sasniegumi bija šāvēju otrā vieta kūmū spartakiāde, automodelistu pirmā vieta republikas sacensībās. Vērā nemama arī pirmais solis aiz robežas: nodibināts kontakts ar Polijas automodelistiem.

— Kāda ir kluba patreizējā situācija, kad visapkārt tiks daudz ekonomisko problēmu?

— Bez šaubēm, tas slīpīt ietekmē arī sportu. Pirmkārt — autosportu, jo kūrš no mums vairs var aizlauties tērēt tākā dārgā benzīnu... Ja savulaik būtu iegādāta viegla automašīna, varētu trenēt autošaņieku ekonomēt degvielu. Bet tagad, dienējē, ir par vēlu. Sāvēji pagaidām vēl arī municiju ir nodrošināti. Plānojam jauno gādu iestāt ar starpehu sacensībām. Modelistiem ir vieglaik, ir iegādāti dzīnēji, ir materiālu rezerve. Par galveno mērķi vieniem

izvirzām profesionālo apmācību. Sogad septiņi modelisti nokartoja eksāmenu atslēdznieka profesiju, to pašu darīsim arī turpmāk.

— Kādi plāni Jaunajam gadam?

— Nodomi ir plaši. Atjaunoata neākarīgā Latvijas automodelu federāciju, sastādīts kalendārais plāns visam gadam (14 sacensības). 4. janvāri modelisti jau dosies uz Jaroslavu, 16. un 17. maijā pīcī mums notiks starptautiskas sacensības automodelismā. Ja nebūs problēmu ar degvielu, tad arī šāvēji plāno tālākus ceļus. Tā kā veidojas Latvijas robežsargu vienības, zemessardze un Valsts dienests, tad mēģināsim veikti arī rītipriņķu strādājošo jauniešu priekšsagavošanu dienestām.

Viens no galvei nemiņotiem — darbs ar uztēmumā strādājošo bērniem.

SIEVIETĒM DOMĀTS. VIRIEŠI, IZLASIET!

Ziemassvētkos mūsu sirdis atvērsies gaismai un brīnumam. Bet cai visu sirdis? Mēģināsim iedomāties, ka svētkus pavadi bāreni, vecie vientulē cilvēki? Vai nebūs mums egļu svēcīši gaisma jādomā arī par viņiem?

Ziedojumu šogad ir Maz, Paldies LIVIJAI ADLĒREI un RUTAIS ZEIBOTEI. Vairāk arī redakciju ceļu nav atrādis novērs. Pagaidām Es mierīgi sevi ar domu, ka — pagaidām. Dārgie cilvēki, jums noteikti trūkst uzņēmējus kerties pie savu skapju un atvilktpu revidēšanas. Bet dāriet to, jo ziniet, ka kādam noderēs tas, kas juns vairs nedēļa.

Un tā, lūk, rajona sieviešu biedrību šobrīd māc rūpes un RUTĀJO ūzīs akciju. Par to un daudzko citu runājām arī sava nesenā īkāsnās reizē. Kopā ar mūsu rajona sieviešu kopu pārstāvēm biji īzrunāti «Sieviešu redakteure un republikas sieviešu biedrības līdzpriekšsēdētāja MONIKA ZILE, īkāsnās darba kārtītāja bija daudzpusīga un plesītāmā. Varbūt arī rūpniecības jaudim, iepāši sievētēm, bus interesanti dzīdēt, ar kā nodarbojas rajona sieviešu biedrība.

Sis gads bijis darbošanās piepildīts. Notika plaši ziedojumu vākšana uz Mātes dienu, biedrības parstāves palīdzības akciju. Par to un daudzko citu runājām arī sava nesenā īkāsnās reizē. Kopā ar mūsu rajona sieviešu kopu pārstāvēm biji īzrunāti «Sieviešu redakteure un republikas sieviešu biedrības līdzpriekšsēdētāja MONIKA ZILE, īkāsnās darba kārtītāja bija daudzpusīga un plesītāmā. Varbūt arī rūpniecības jaudim, iepāši sievētēm, bus interesanti dzīdēt, ar kā nodarbojas rajona sieviešu biedrība.

Sākas bezdarbs. Ne teorētiski,

bet reāli. No darba atlaiži kolhozniekus, jo kolhozi pamazām likvidējas. Pirmās atlaiž sievietes, bet akciju soļebiedrības un kooperatīvu vienās darbā nejēm, iepāši ar bērniem. Un tā viņas dzīvo ar to nāudu, ko saņem par bērniem. Ir rūgti, ka valdību neinteresē, ko bērniem kājas vilti. Katastrofālā trūkst apavu, ir gadījumi, ka bērni neapmeklē skolu to trikuma dēļ. Tieši sājā sakāra top vēstule Augstskolai Padomei un Ministru Padomei ar līgumā pievērtītākā uzmanības jautājumiem, kas skaidri bērniem.

Sociālās nodrošināšanas nodalas vadītāja VALDA PRIEDE sniedza informāciju par pensiju. To izmaksas veidošies no pamata un papildpenīša. Pamata pensija ir noteiktā 244 rubļu apjomā, tā tiks indeksēta (mainīta kārtītābā no dzīves dārdzības), un to maksās valsts. Papildpenīša ir tā, kas noselpīta darba mūžā, bet tā nevarēs būt zemāka par 305 rubļiem. Tātad katrā sievetei mazākā pensija būs 549 rubli. Strādājošās sievietes saņems tāku papildpenīšu, līdz ar to pensionāriem nebus tādzīgi.

Tātad katrā sievetei mazākā pensija būs 549 rubli. Strādājošās sievietes saņems tāku papildpenīšu, līdz ar to pensionāriem nebus tādzīgi.

Lielākā aplūkoti vēl vairāki jautājumi, bet Latvijas universitātes psiholoģe pievērsa kārtītājā uzmanību tam, ka Latvijā ir vairāk nevis 3/4 sievietu īzskiršanas iniciatoru, jo vairāk sievietēm strādā, jo vairākākā īzskiršanās ir īstiene.

Katrā zinātā pieciens laiks arī rūpīgā veidot sieviešu biedrības kopu, jo tā pārāk daudz mās, sievietes, skarošu problēmu, par kuriem nevis neinteresētos. Tas viss, tā teikt, māsu pašu rokās.

Ir ironiska attīkums pret tām sievietēm, kuras joprojām nav pievēršuši likāl savam darbam un ģimenēi, ja cēnīs ko darīt arī saņemēji. Tas tāpēc, ka mās neesam civilizācijā sabiedrībā, kur vieti un sievieti vērtē pēc vīnu lieliskājām iepāšībām, nevis dzīmuma. Vai sieviešes vieta ir tikai māja un ģimene? Zenta Maurīja ir rakstījusi, ka māja nav bērnu istabas, un galvāmītā. Mājas sēdoša ķekša nevienam nav vajadzīga. Māte neveic tāku bioloģiskas funkcijas. Ir jānes sevi sabiedrībā, jāuzsūc sevi kultūrā, līdz ar to bagātinot īmēni. Līdz šī ir viena no sieviešu biedrības sabiedrībā nestājamām atzināmām.

Un vēl. Paskaitīsimies apkārt, jo cits mērs vienmēr labāk redzam nekā sevi. Tad redziet, cik māsu rūpniecības sievietes ir darbā sevi dzīmējus, cik nomāklas viņas ir. Daudz kā līdzēt te vareļu psihologs, kas mazinātu sprēdzi, palīdzētu sievietēm tātā galā ar sevi un vīnu nomākojāmām problēmām. Varbūt vajadzētu prasīt administrācijai šādu slāta vietu ievēst?

Katrā zinātā pieciens laiks arī rūpīgā veidot sieviešu biedrības kopu, jo tā pārāk daudz mās, sievietes, skarošu problēmu, par kuriem nevis neinteresētos. Tas viss, tā teikt, māsu pašu rokās.

Vizma Lejstrauta, rajona sieviešu biedrības sekretāre

No kreisās: Monika Zile un Ilze Karsa.

Aleksandra Kozīneca foto

1991. gada rūpniecības spartakiādes kopvērtējums

I vieta — 2. ceha V mājas komanda ar 292 punktiem; piedalījās 12 sporta veidos. Mājas priekšniece Anita Martinsonē.

II vieta — 17. ceha komanda ar 247 p.; piedalījās 9 sporta veidos. Ceha priekšnieks Andris Gūtmanis.

III vieta — 2. ceha II mājas komanda ar 186 p.; piedalījās 8 sporta veidos. Mājas priekšniece Galina Borisenko.

IV vieta — 4. ceha I mājas komanda ar 182 p.; piedalījās 8 spor-

ta veidos. Mājas priekšnieks Jānis Prikulis.

V vieta — administrācijas komanda ar 122 p.; piedalījās 5 sporta veidos.

VI vieta — 4. ceha dienas mājas komanda ar 102 p.; piedalījās 4 sporta veidos.

Tālākajās vietās ierindojās — apvienota 13. un 16. ceha apvienotā komanda (93 p., 4 veidi); 2. ceha IV mājas komanda (88 p., 4 veidi); 2. ceha III mājas ko-

manda (86 p., 4 veidi); 4. ceha II mājas komanda (84 p., 3 veidi).

1. ceha komanda (81 p., 3 veidi); 18. ceha komanda (68 p., 3 veidi); 5. ceha komanda (45 p., 2 veidi); 6. ceha komanda (26 p., 1 veids); 2. ceha dienas mājas komanda (19 p., 1 veids); 2. ceha I mājas komanda (17 p., 1 veids).

Nevienā sporta veidā nepiedalījās 4. ceha III mājas, 12. ceha un 19. ceha komandas.

Ziemassvētki

latviešu namamātes galda

Vēl tagad daudzās mūsu lauku mājās uzglabājusies paraža Ziemassvētku vakarā vārti sausus zirņus vai pupas. Bet bieži vien šajās mājās vairo nezinā, kādēļ tāsni ūni vakarā jāēd vārītie vai taukšķētie zirņi. Ta vienmēr ir darīts un ar to pie tiek. Taču šī mazā paraža nozīmē joli daudz. Tās izskaidrojums šāds: Ziemassvētki vel kristīgas ticības nepazīnūšanu latviešiem bija vislēkākie svētki gādā. Ziemassvētku dienā saule — silums un līdz ar to maizes devējs, tautai tik nozīmīga parādība — grieza savu vaigu uz zemi un lautu, katru nākamo dienu palikdama ilgāk vīrs zemes un solidama zemkopīm pavasarā un dzīvības atgriešanos. Un latvieši, sāds dzīlumos zemkopīs būdams, šo saules atgriešanas dienu atzīmēja savā dzīvē tik svītingi, cik vien tas bija iespējams. Tāk lielos svētkos tad arī nedrīkstēja nodarbināt dažādiem saimniecības darbiem kalpotājus, pat namamāti. Tāpēc tāka ēsta t.s. «dzīvā labības», t.i., nemalā labība, ja liekās daļai sausi vārīt veidā. Līdzīga nozīme piešķirama arī neizkāltai labībai, kuru, kūlīšos sasiestu vai atsevišķas vārpās izkaisa pa visu galdu. Ari tagad latvisķi mājā Ziemassvētku vakarā netrūkst sausi vārīto vai taukšķēto, pēlēko vai zalo zirņu un pupu.

Saule ir sākusi savu pavasara gājienu, tāpēc arī latviešiem zemkopīm jāpādonā par prieķā stāvošiem aršanās darbiem, jāzīcīlā darba riki, jāapsaka lopi. Sos svarīgos darbus uz svētku galda tad arī atgādina cūkas šķukuris, kura uzdevums dzīvē bijis rakti melno zemi. Bez cūkas galvas puses Ziemassvētku galda vēl redzam svaigu vai žāvētu cūkas šķinki (pa liešķai daļai ceptā veidā) un veselos likumos dažādās gaļas desas. Kā piedevas šiem dažādiem gaļas ēdiem — mārrūki, sāutēti skābķi, kāpsti un ar mizu krāsīni cepti kartupeļi. Pēdējos nereti ēd arī atsevišķi — ar svīstu, biezpienu un skābu krējumu, pēlēko vai zalo zirņu un pupu.

Saule ir sākusi savu pavasara gājienu, tāpēc arī latviešiem zemkopīm jāpādonā par prieķā stāvošiem aršanās darbiem, jāzīcīlā darba riki, jāapsaka lopi. Sos svarīgos darbus uz svētku galda tad arī atgādina cūkas šķukuris, kura uzdevums dzīvē bijis rakti melno zemi. Bez cūkas galvas puses Ziemassvētku galda vēl redzam svaigu vai žāvētu cūkas šķinki (pa liešķai daļai ceptā veidā) un veselos likumos dažādās gaļas desas. Kā piedevas šiem dažādiem gaļas ēdiem — mārrūki, sāutēti skābķi, kāpsti un ar mizu krāsīni cepti kartupeļi. Pēdējos nereti ēd arī atsevišķi — ar svīstu, biezpienu un skābu krējumu, pēlēko vai zalo zirņu un pupu.

Bez jau uzrādītiem kā vienu no vecākiem latviešu Ziemassvētku ēdiem var minēt t.s. kūķi, koči, labi kūči. Tā pagātānos gaita šāda: miežu graudus ieber koka melezēri un ar nelielu sniegu vai ūdens piedevu grūž līlīgi, līdz no grātīdiem atdalās čaumals. Tās agprāzēdē uz sausas pānnās gaissi brūnus un ar bagātīgām spēkām un spilpībām piedevām sāutē mikstus. Līoti laba koča īzņāk, ja ūdeni, miežus un pārējās piedevas saliek traukā un visu ievēto maizes krāsīni, kur ēdienu patur bep aprīkotās tik ilgi, līdz mieži pilnīgi miksti, sausi un irdeni. (Mūsu laikos nelobito miežu viētā var lietot grūbus.)

Olakus parasti rupjai maizei Ziemassvētkos galda liek speka raušus un arī dažādus plācenus. No nobriedūšas rupjās maizes gatavo arī biguzi, ipāšo saldo ēdienu: nobriedūšo rupjo maizi salauž mazākās gabaliņos, aplej ar siltu ūdeni, kuram klat pēc garšas pieļikts medus, un siltā vielā lauj iekšskābi. Ēdienu pārmit loti svīga, atspirdzinoša garša un skābums. Ja nevelas biguzi skābēt, ūdenim bez medus var pielet dzērvei vai abūlu. Ja laika apstākļi atlāva un mājas krājumos vēl bija uzglabājusies svīgi aboli, arī tiem ierādīja jo redzamu vietu Ziemassvētku galda.

Dzērza Ziemassvētkos alu vai mīselīju. Kā galda dekorāciju var uzskalit jau minēto (kūlīšos sasiestu un vārpās izliktu) labību, sveces, nedaudz eglei skujas un beidzot tikai Ziemassvētkiem raksturīgu telpas greznījumu — puzurus un saules. Kā vienus, tā otrus darīna no salēniem un krāsainiem papīriem, tievīs diegots piekarot pie istabas griestiem. Vieglie veidojumi pie mazākās gaisa plūsmas griežas ap savu asi, tā radīdami joli efektīgu, nekur citur nerēdžētu skatu.

Ziemassvētki latviešiem bija jautri svētki: tāpat kā Mārlīpos, jaunatnei iet kēkātās, pārgērbjoties dažādās maskās. Tieks dejots, spēlēts un dzīdās. Līdzīgi nacionālajām paražām lai kopīgi sevi visu labo, ko mūs modina Ziemassvētku svīnešanai kā Kristus dzīmšanas dienu.

A. Svāgere
(«ZELTENE», 1936. g. Nr. 24)

APBALVO VETERĀNU

Mūsu rūpnicas veterānu pulks kļūst arvien koplāks. Par savu godprātīgo darbu rūpnicas sekmigai darbībai vienīgi ir pelnījuši patēciņi. Ar rūpnicas Goda rakstu un naudas prēmiju apbalvoti ušānas ceļa audejā **Nina Loginova**, tā pāša ceļā tūra Jevgēnija Skipīna, audejā **Aina Vecspōrge**, **Mirdza Neimane**, Šķēterētājas Zelta Samcovā un **Aleksandra Veidemane**, kā arī saimniecības daļas apkopēja **Tatjana Ciba**, mašīnstruktāja **Irina Bēķere** un 12. ceha dispečere **Aellita Kaparkalēja**.

NODOD METALLŪZNUS

Katrū mēnesi tiek izvērtēts vēlums metallūžu savākšanā un nošānā. Rūpnicā šis darbs tiek veikts labi. Novembri, piemēram, ir

nodotas 12,95 t metallūžu par kopējo summu — 355,90 rubļi. Par šī darba veikšanu prēmija izmaksāta 12. ceha strādniekiem **Lavrentijam Voronovam**, **Eriks Gādiņam** un **Sergejam Šepinam**.

UGUNSDROSIBAI

Statistikas dati liecīna, ka ziemas perioda palielinās aizdegšanas un ugunsgrēku skaits, sevišķi elektroenerģētikas pārkāršanas un viņu neuzmanīgas pieletēšanas sakārā. Lai veiktu pasākumus aizdegšanas gadījumi noveršanai, mūsu uzņēmumā organizētas brivprātīgo ugunsdzēseju vienības. To dalībnieku saraksts visos cechos un apakšvienībās apstiprināts ar direktora pavēli.

RAZOSANAS PRAKSE

Pamatlojoties uz līgumu starp mūsu rūpnicu un 71. Rīgas arodībību, decembrī ražošanas praktise ieradies skolas audzēknis **Vladimirs Tiščenko**. Viņš strādā par 2. kategorijas atslēdznieku 2. ceha spolešanās nodalā remontatslēdznieka **Ara Karupu** vadību.

15 DARBA KAVEJUMI...

Šādu savdabigu «rekordu» darba disciplīnas neievērošanā uzstādījumu nolikuma saimniecības krājēs **Aigars Apsītis**. Par ūdens pārkapumiem viņam izteikts stingrās rājienis.

INFORMĀCIJA

Talonus pie stomatologa iznodod poliklinikas reģistratūrā katru pirmadienu no 8.00 (pa nedēļām).

Klūdas labojums

Iepriekšējā «Valmieras Kimika» numurā materiāla «Viss kļūst darīgās...» pļaista kļūda. Par automašīnas AVIA izmantošanu uzņēmumā strādājošiem ir jāmaksā 50 kap. vienā kilometrā, nevis stundā, kā bija rakstīts. Redakcija atvainojas saviem lasītājiem.

Līdzjūtības

Izsakām visdziļāko līdzjūtību mūsu direktoram **Ināram Poļakam**, tēvu smiltainei aizvadot.

Administrācija un arodkomiteja

Dziļājs bēdas esam kopā ar

Nākošais «Valmieras Kimika» numurs iznāks 1992. g. 9. janvārī.

Ražošanas plāna izpilde 1991. gada 11 mēnesī

Rādītāji	Plāns	Reāls	%	1990. g. 11 mēn.	% pret 11 mēn.
01 Stikla lodites kopā, t. sk. preču, t	18255,0	18870,5	103,4	19613,9	96,2
02 Elektrokrāšu šķiedra, t	9850,0	11133,2	113,0	11206,4	99,3
03 Pārspēlētās diegs, t	7149,0	6618,6	92,6	7310,7	90,5
04 Bruto stikla — šķiedras audums, t. m	6500,9	6064,6	93,3	6622,9	91,6
05 Elektrozolūcijas stikla šķiedras audums, t. m	34095,0	32784,0	96,2	34477,0	95,1
06 Nodrošinājums ar pusefabrikātēm:					
5. ceham, tūkst. m	938,0	956,0	101,9	1112,9	85,9
6. ceham: — stikla audumi, tūkst. m	1187,5	1140,8	96,1	1437,5	79,4
— stikla lentas, tūkst. m	4406,0	4277,1	97,1	5607,2	76,3
7. ceham, tūkst. m	7244,0	7143,4	98,6	6647,0	107,5
07 Motobraucēju aizsargceļpures, tūkst. gab.	174,1	166,8	99,2	1280,5	92,1
Stiklplasti, t	179,0	231,2	129,2	255,3	90,6
08 Bruto stikla šķiedras audums, t. m	1189,5	1179,5	99,2	1280,5	92,1
09 Dekoratīvie audumi, t. m	2012,0	2084,1	103,6	2245,5	92,8
Elektrozolūcijas stikla šķiedras audums, t. m	4658,0	4610,7	99,0	3914,6	117,8

Vaida Moors

Jau vairi tumšo, zajo egju zariem
slīd mākonis, lauku zilā krēslā
līdams,
Un dārzus apvīj baltu pārslu
stariem,
Ar sēsmas rokām liegt
nogāstādamis.

Dreb šut tur uguns maja
vientulīgā,
Sans ierejas un atkal apklust virū
Un tad kā dziesmu nerēdzamā
stīgā
Sāk zvoni skanēt kalna buznīcīgā

Tik balts un kluss...
Krit zemei pāri mīrdozošs
zvaigžņu pakars,
Un, sūlām rokam skaudums zemes
telpu,
Nuk senais, mīlais Ziemassvētku
vakars...

A. Koziņeca ioto

Laihraksts iznāk reizi nedēļā — ceturtdienās, latviešu un krievu valodā. Redakcijas adrese: pasta indeks 228600, Valmiera, J. Gagarina ielā 1. Tālrunis 21472 un 339. Telefons 21472/339. Laihraksts iznāk reizi nedēļā — ceturtdienās, latviešu un krievu valodā. Redakcijas adrese: pasta indeks 228600, Valmiera, A. Upīša ielā 7. Ofsētas numurs 0,5 u.c. Tālrunis 400 eks. Na russkom azazie.

ĶĪMIKU STARTOS

Notika Latvijas ķīmiskās rūpniecības nozarē darbinieku arodībību, lietussargu, žīles. Jau vakara izlemti, kadas drānas nakamajā dienā gērbīst.

Kā taupīt laiku?

(Nobeigums. Sākums iepriekšējā numurā.)

8. Pieradinot sevi strādāt ar piezīmu grāmatīnas palīdzību. Katrs, kas kaut reizi iomīcīs, cenzandis atcerēs, ko vēl, vajadzēja izdarīt, noteikti piekritīs noteikumam atzīmēt kabinetu kalendāru vai piezīmītu grāmatīja ūdenskrāpē, rīt un turpmākajās dienās darīmos darbus, pieprasīt spīgtas, acumirkīgas domas, tārtuņu numurus utt. Uz rakstāmgaldā, pie spoguļa vai citur redzamā vietā mērķīgīgi novietotās piezīmju lapījās jums vienmēr atgādījums visus sikos pienākumus, kuri darba steigā var pīmirstīus. Zinībus un papīris var palīdzēt jums taupīt laiku arī tad, kad pārdomaļat kādas problēmas risinājumi. Kaut kas jāzīmēj! Uzrakstiet uz papīra lapas visus nepieciešamos datus, un ūz skāfāmību pavers iespēju vieglāk rast dažādus probļemas risinājumus. Izvēlēties!

Taupīt laiku, kas aiziet dažādu uzzīpu savākšanai. Tādēļ lai jūsu rīcība vienmēr būtu biežāk lietojama arī adrešu un tārtuņu numuru saņēmējās. Nenopīriet atmiņu tu, kur tas nav nepieciešams.

9. Nepatikami traucējumi. Labi draugi, pazīpis un darba biedri, kuriem patik papļāpat, var neglābjami pārvēlt svītru jūsu vislabākajiem nodomiem iekļauties plānotajos termīgos. Jūs varat saglabāt vīnu draudību (un arī savu grāmatu) tālkiņi liekti vienīm saprast, kas esat nonācis laika trūkumā.

Ja strādājat istabā, kurā bieži medījās ienākt citi cilvēki, meģiniet savu darba vietu iekartot tā, lai jums iznāk sēdēt ar seju pret sievu. Varat pusiņot agrāk vai vēlāk nekā cīti jūsu darba biedri un vīnu prombūtni izmantot rāzīgam darbam.

10. Mācīties klausīties. Jūs izvairīties no nopielāmā kļūdam, atkarotījumiem un pārstrādāšanās, ja jau pirmajā reize cenīties sapēmēzīmējus norādījumus un visus nepieciešamos datus. Ierodoties uz sanāksmi 14.30., kas sāksies tikai 15. jūnijā pārādējiet daudz dārgā laiku. Tapēc, ja kaut ko esat nodomājis darīt, vispirms precīzējiet: kur, kad, kādēj? Ja kaut kas nav skaidrs, tuīt jautājiet.

11. Par šabloniem. Daudzi no mums kļūst par šabloniem domāšanas upuriem. Tikai tapēc, ka mēs kaut ko esam pierādījuši dajit noteiktais veidā, mēs uzskatām, ka tā ir pati labākā no visām iespējamām metodēm. Taču jebkurā darbu var pilnveidot, vajag tikai mazliet padomāt. Varbūt daju vienkāršāko iunķiciju, kas neprasīta ipāšu kvalifikāciju, ir lietderīgi uzlīcīt cītiem? Varbūt ir iespējams izmantot kādu māsiņu vai mehanīsmu? Un varbūt der painīcerēties, kā cītem, to pārūpēt uzdevumu veicot, izdodas rast laiku latupājumā?

12. Neizturieties nevērīgi pret sīkumiem. Jūs varat izvairīties no nelieliem, tomēr nepatikamiem aizkārvejumiem, ja jūs laikus būsīt sagatavojoties dažādam sīkam iekārēm «prīzemī». Tas nozīmē, ka vienmēr jābūt pie rokas zināmai jūsu darbā un sadzīvē visbiežāk lietojamo priekšmetu rezervē — kaut kādām rezerves daļām, kancelejas un tualetes piecoderiemiem un pat sīkumā.

13. Sāciet darbu bez kavēšanās. Pirms sākt darbu, daži cilvēki vispār sakarto galdu, nosina visus zīmūs, kas vien gadas pie rokas, paskatās pa logu, atsīnina krustāvā mīklu, izdzēr tāstīt kafijas, pārlasa sporta ziņas, bet pēc tam brīnīs, ka aizskrejus laiks! Ja jums ir skaidrs, kas jādarā, nekavējoties kerēties pītietas. Nevarot diktāt padomus. Neviens, izņemot jūs pašu, nevar jums palīdzēt atrīvoties no ieraduma vilcīnāties. Kerēties pie lietas! Daret bez mazākās kavēšanās!

14. Izmantojiet laiku pilnīgi. Viennēr ir iespējas atrast papildu laiku auglīgam darbam. Tas nozīmē, ka tas minūtes un stundas, kuras jūs pavadāt ceļā un gādājās teļpās vai brokastojot, varat izmantojiet dienas sapārošanai, turpmāku uzdevumu apdomāšanai, piezīmēt pārlapōšanai.

15. Nešķiedieties ar brīvajām stundām! Ja volejbols vai mākslērāsāna palīdz jums atpūsties — lieliski. Bet nelērējiet tam laiku vienīgi tāpēc, ka ar to nodarbojas cīti. Mēs ietaupītu joti daudz stundu, ja būtu prasīgāki filmu un televīzijas pārrāpā, grāmatu un žurnālu izvēlē.

16. Mainiet nodarbošanos. Ganādz nekad mūsu ķermenī nenogurst viss urezī. Parasti nogurst atsevišķas muskuļu grupas. Mainot nodarbošanos, jūs varat parvarēt noguruma sajūtu un padarīt vairāk. Ja dažas stundas esat strādājis sēdus un sācis nogurt, pievērsieties darbam, ko var darīt stāvus vai staigājot. Un otrādi. Jūs parliecināties, ka jūsu organismus spēj izturēt vairāk, nekā domājat, tādā pārmaiņā jūs atsvaidzinās un atkal padaris darba spējīgu.

17. Sāciet agrāk. Sākdams dienu tikai 15 līdz 20 minūtes agrāk, nekā esat parāduši to darīt, jūs iegūsit možīnumu un darba prieku visai dienai.

18. Ietaudziniet sevi cīņu pret laiku. Pamēģiniet domas kaut kādā veidā novērtēt savu laiku, un jums radīsies pret to cīta attieksme. Tādā pieja cīmās pārīdzīs izlemt, vai ir vērts ziedot laiku dažādām sīkām, nejaūšām nodarbiem, kas gādās jūsu ikdienu. Jūs tāču, piešķiram, neirkāt tenīsa bumbītu tikai tādēl, lai to tūlit aizmestu programā. Kāpēc tad jūs ar mazāku cīņu izturēties pret laiku, šo neatgūstību?

Tagad jūs zināt 18 noteikumus, kā tājā pašā laikā spridī padarīt vairāk. Parbaudiet paši, kādā ir to vērtība un jūs parliecināties, kā laiks pārāstās būt jūsu pastāvīgais ienaidnieks.

(No žurnāla «Nauka i žīgūs»)

Red. piez. So materiālu mums atnesa noplūdešanai rūpniecības darba aizsardzības un drošības tehnikas daļas priekšniecībā **Rota Lūsiņa**. Iespējams, ka par darba laiku tāpūšanu padomās arī mūsu rūpniecības darbinieki. Gaidīsim lasītāju atsaukīmes, kā arī citus interesantus ierosinājumus un priekšlikumus, kas varētu būt noderīgi visiem mums.

Par izdevumu atbild **L. DREIMANE**

P. 3780 T. 800

Reģistracijas apliecība Nr. 0411